

MÄYRÄKOIRIEN AJOKOKEIDEN SÄÄNÖT JA OHJEET

Hyväksytty Kennelliiton hallituksessa 12.6.2003

Voimassa 1.8.2003 alkaen

Painos vuodelta 2017

MÄYRÄKOIRIEN AJOKOKEIDEN SÄÄNNÖT

Hyväksytty Kennelliiton valtuustossa 17.11.2001.
Tulee voimaan 1.8.2002

1 AJOKOKEIDEN TARKOITUS

1.1

Ajokokeiden tarkoituksena on määräkoirien ajo-ominaisuuksien selville saaminen jalostusta varten, harrastajien ja heidän yhteistoimintansa kehittäminen sekä kilpailumahdollisuuden tarjoaminen näihin sääntöihin pohjautuen. Ajokokeissa ei ole tarkoitus vahingoittaa riistaeläintä.

1.2

Määräkoiralla sallittuja ajoeläimiä ovat jänis, kettu, metsäkauris, japanin-, kuusi- ja valkohäntäpeura. Järjestettäessä ajokokeita on järjestäjän huomioitava metsästyslain ja –asetuksen määräykset koskien koirakokeita ja riistaeläinten rauhoitusaikoja.

Kokeen järjestäjä voi rajoittaa kokeissa ajettavat ajoeläimet tiettyyn lajiin tai lajeihin, mikäli paikalliset olosuhteet sitä vaativat. Koiran ohjaaja voi rajoitukset huomioiden, valita kokeissa ajettavan ajoeläimen.

2. KOELAJIT

Ajokokeet voivat olla luonteeltaan yleisiä, yhdistyksen jäsenten välisiä, rotujärjestön alaisten rotujen kokeita tai kokeita, joihin osallistumisesta määrätään erillisillä säännöillä tai ohjeilla.

3. OSALLISTUMISOIKEUS JA SEN RAJOITTAMINEN

3.1.

Ajokokeeseen saavat osallistua 9 kuukautta täyttäneet FCI:n määräkoirien roturyhmään kuuluvat koirat, jotka täyttävät Kennelliiton rekisteröinti-, tunnistusmerkintä ja rokotusvaatimukset, sekä ne rodut, joille Kennelliiton hallitus on myöntänyt SML-FTK:n esityksestä osallistumisoikeuden.

Mäyräkoira saa kilpailla ajokokeissa ilman näyttelytulosta kunnes se on saavuttanut yhden MÄAJ-1 palkinnon.

3.2.

Koirat, jotka eivät voi osallistua kokeeseen:

1 Kiimainen narttu.

2 Kantava narttu kolmekymmentä (30) vuorokautta ennen synnytystä ja neljäkymmentäkaksi (42) vuorokautta jälkeen synnytyksen.

3 Sairas koira. Ylituomarin velvollisuus on kieltää sairaaksi todetun koiran osallistuminen kokeeseen tai keskeyttää siltä kokeen jatkaminen. Ryhmänjohtajankin velvollisuus on samasta syystä keskeyttää kokeen jatkaminen.

4. Koira, jolle on annettu piristeitä, hormoneja tai muita sen suorituskykyyn vaikuttavia aineita (doping).

3.3.

Koetoimikunnan ja ylituomarin on tarkistettava osallistumisoikeus.

3.4.

Koe voidaan järjestää, jos siihen osallistuu vähintään kolme (3) koira.

Koetoimikunnalla on oikeus rajoittaa osallistuvien koirien lukumäärää, jos koejärjestelyt niin vaativat. Koiran omistajille ilmoitetaan kokeeseen pääsystä viimeistään ilmoittautumisajan päättyessä.

4. JÄÄVIYS

Käytetään kulloinkin voimassa olevaa Kennelliiton yleistä sääntöä.

5. JÄRJESTÄMISLUVAN MYÖNTÄMINEN

Näitä sääntöjä noudatetaan FCI:n, Kennelliiton hallituksen ja kennelpiirien myöntämissä ajokokeissa. FCI myöntää

kansainväliset kokeet. Kennelliiton hallitus myöntää valtakunnalliset mestaruuskilpailut, niiden valintakokeet ja maaottelut. Muiden kokeiden luvat myöntää kennelpiiri.

6. KOELUVAN ANOMINEN

6.1. Luvan anoja ja järjestelyistä vastaava

Kokeiden toimeenpanoluvan anoo järjestävä yhdistys (yhdistykset), jonka pitää olla Kennelliiton jäsen. Rotujärjestön jäsenyyttä pidetään suotavana. Kokeen järjestelyistä huolehtii järjestävän yhdistyksen (yhdistysten) nimeämä koetoimikunta.

6.2. Anomisen määräaika

Kokeet on anottava Kennelliiton voimassa olevien määräaikaisilmoitusten (Liite 4) mukaisesti. Hyväksytty koe tulee järjestää myönnettynä ajankohtana ja vain poikkeustapauksissa se voidaan siirtää tai peruuttaa.

6.3. Anomuksen sisältö

Koeganomuksessa on mainittava järjestävä yhdistys, koetoimikunnan puheenjohtaja, koetoimitsija, kokeen nimi ja luonne, osanottorajoitukset, koeaika ja -paikka, koeluokka, osanottomaksun suuruus sekä kenelle ja mihin mennessä ilmoitaudutaan ja maksetaan osanottomaksu. Samalla on esitettävä ylituomari ja hänen varamiehensä, joiden suostumus on saatu, ja joiden tulisi olla järjestävän yhdistyksen ulkopuolelta.

6.4. Anomuksen osoitus

Anomus osoitetaan aina sen kennelpiirin hallitukselle, jonka alueella koe järjestetään. Kun järjestäjän kotipaikka on kennelpiirin ulkopuolella, toimitetaan jäljennös koeganomuksesta sille kennelpiirille, jonka alueella järjestävän yhdistyksen kotipaikka sijaitsee.

6.5. Kokeesta ilmoittaminen ja tiedottaminen

Kennelpiirit toimittavat myöntämistään kokeista listan Kennelliiton määräaikaissilmoituksen ohjeiden mukaisesti julkaistavaksi Koiramme-lehdessä.

7. KOKEEN SIIRTO JA PERUUTTAMINEN

Käytetään kulloinkin voimassa olevaa Kennelliiton yleistä sääntöä.

8. YLITUOMARI JA HÄNEN VARAMIEHENSÄ

8.1.

Ylituomarin ja hänen varamiehensä on oltava Kennelliiton hyväksymä ko. koemuodon ylituomari, jolla on voimassa oleva arvosteluoikeus ja voimassa oleva ko. lajin palkintotuomarikortti ja arvosteluoikeus. Ylituomarin on oltava Kennelliiton ja rotujärjestön jäsen.

9. MUUT TUOMARIT

9.1.

Palkintotuomareita on koeryhmässä yksi tai kaksi. Jos käytetään kahta tuomaria, on joka ryhmässä oltava kaksi tuomaria.

9.2.

Palkintotuomarilla on oltava voimassa oleva palkintotuomarikortti ja voimassa oleva arvosteluoikeus.

9.3.

Ylituomari nimeää palkintotuomariryhmässä yhden ryhmän johtajaksi, jonka antamia ohjeita on noudatettava. Tuomareiden on oltava joko Kennelliiton tai sen jäsenyhdistyksen jäseniä.

9.4.

Palkintotuomarin ikä vähintään 18 vuotta.

10. KOKEESEEN ILMOITTAUTUMINEN JA KOKEESTA POISJÄÄMINEN

10.1. Ilmoittautuminen

Kokeeseen on ilmoitauduttava ja osanottomaksu on maksettava aikaisintaan kuukautta ja viimeistään 5 päivää ennen kokeen alkua.

Kahdenviikon ajokokeessa on koiran koepäivä ilmoitettava kokeen ylituomarille heti ylituomaripuhuttelun jälkeen tai viimeistään kaksi päivää ennen koiran koepäivää.

10.2. Jälki-ilmoittautuminen

Koe-toimikunnalla on oikeus ottaa vastaan jälki-ilmoittautumisia, mikäli kokeessa on tilaa.

10.3 Poisjääminen

Ilman pätevää syytä poisjäänyt katsotaan luopuneeksi ja hän on aina velvollinen maksamaan osanottomaksun. Päteväksi syyksi poisjäämiseen katsotaan:

- koiran alkanut kiima
- koiran tai sen ohjaajan sairaus

Poisjäämisestä on ilmoitettava koetoimikunnalle heti esteen ilmetyä.

11. KOKEIDEN TULOKSET

11.1. Tulosten tarkastus

Kokeen sihteeri tarkastaa kaikki laskelmat ja huolehtii tulosten merkitsemisestä Kennelliiton koepöytäkirjalomakkeelle sekä koirakohtaisille lomakkeille ja jättää ne viipymättä ylituomarin tarkastettaviksi. Ylituomarin on vahvistettava lomakkeet nimikirjoituksellaan ja lisättävä tuomarimerkintä nimen yhteyteen.

Kennelpiiriin, ao. rotujärjestön ja Kennelliiton tulee korjata koetuloksissa todetut puutteet ja virheet.

11.2. Tulosten lähettäminen

Koetoimikunnan on lähetettävä ylituomarin tarkastamat ja vahvistamat koepöytäkirjat sekä koirakohtaiset pöytäkirjat viikon kuluessa kokeen päättymisestä koeluvan myöntäjän ilmoittamaan osoitteeseen.

Kennelpiirin on lähetettävä Kennelliitolle ja rotujärjestöille kuuluvat pöytäkirjojen kappaleet kahden viikon kuluessa kokeen päättymisestä.

12. ROTUKOHTAINEN ARVOSTELU

Mäyräkoirien ominaisuudet ja työskentely arvioidaan Kennelliiton hallituksen hyväksymien ohjeiden mukaisesti.

Milloin kokeeseen osallistuu eri rotuisia koiria, tuomarin pitää olla perehtynyt riittävästi koemuotoon osallistuvien koirien rodunomaiseen työskentelyyn.

13. KOELUOKAT

Ajokoe on yksipäiväinen yksiluokkainen koe, josta käytetään lyhennystä MÄAJ.

Ajokoe voidaan järjestää myös enintään kahdenviikon kokeena. Koira, joka on saavuttanut ensimmäisen palkinnon kahdenviikon ajokokeessa Suomessa, ei voi enää uudestaan osallistua kahdenviikon ajokokeeseen. Koira saa myös kahdenviikon ajokokeessa vain yhden suorituskerran, joka käsittää kaksi erää samana päivänä.

14. KESKUSPAIKKA

Kokeelle tulee järjestää tarkoituksenmukainen keskuspaikka, joka sijainniltaan on mahdollisimman keskeinen koemaastoihin nähden.

15. KOEMAASTOT

15.1. Koemaastojen valinta

Kutakin koiraa varten on varattava yksi koemaasto. Lisäksi on varattava tarpeellinen määrä varamaastoja.

Maastojen tulee olla riittävän laajat ja niiden tulee sijaita tarpeeksi kaukana toisistaan.

Käytettävistä maastoista päättää koetoimikunta.

Ennen kokeen alkua ylituomari hyväksyy koemaastot kullekin palkintotuomariryhmälle.

15.2. Koirien arvonta maastoihin

Koirat arvotaan maastoihin ylituomarin puhuttelun jälkeen, mikäli järjestelyt eivät vaadi tekemään sitä etukäteen ylituomarin hyväksymällä puolueettomalla tavalla.

Mikäli ilmenee voittamattomia järjestelyvaikeuksia, ylituomarilla on oikeus arvonnin jälkeenkin siirtää palkintotuomareita ryhmästä toiseen yhdessä vastaavan koetoimitsijan kanssa.

15.3. Varamaastojen käyttö

Koe on suoritettava arvotussa koemaastossa. Varamaastoon voidaan siirtyä vain, mikäli olosuhteet ovat koemaastossa muuttuneet sellaisiksi, ettei siellä voida koiraa koetella.

Käytössä olevat varamaastot on nimettävä ennen kokeen alkua. Ylituomari antaa luvan varamaaston käytöstä

16. KOKEEN KULKU

16.1. Yleistä

Koe alkaa ylituomarin puhuttelulla ja päättyy ylituomarin loppupuheenvuoroon, tulosten julkistamiseen ja mahdolliseen palkintojen jakoon.

Ylituomarin puhuttelu pidetään koepäivän aamuna tai koepäivää edeltävänä iltana, mikäli järjestelyt sitä vaativat. Ryhmätuomarin on osallistuttava ylituomarinpuhutteluun.

16.2. Koiran koettelu aika

Koiraa koetellaan koepäivänä kahdessa erillisessä ajoerässä. Koiran koettelu päättyy, kun yhteenlaskettu hakuaika 180+ 60 minuuttia tai yhteenlaskettu ajattamisaika jänikselle 90 minuuttia tai yhteenlaskettu ajattamisaika muille sallituille ajoeläimille 120 minuuttia on käytetty. Koettelu päätetään viimeistään silloin, kun ensimmäisestä irtilaskusta on kulunut kuusi (6) tuntia.

16.3. Haku

Koiran yhteenlaskettu hakuaika on enintään 180+60 minuuttia, koepäivänä enintään 240 minuuttia.

Mikäli koiralla on 180 minuutin tyhjä haku, voi ohjaaja niin halutessaan käyttää enintään 60 minuuttia lisähakuaikaa. Arvostellaan vain sallitun ajoeläimen hakua. Haun päättyessä muun eläimen kuin sallitun ajoeläimen ajoon, otetaan haun arvostelussa huomioon vain se osa, mikä on todettu sallitun ajoeläimen hauksi.

16.4. Ajo

Ajoeriä on koepäivänä kaksi. Jäniksellä yhteenlaskettu ajattamisaika on 90 minuuttia, ajoerän pituus vähintään 30 minuuttia ja enintään 60 minuuttia. Muilla sallituilla ajoeläimillä yhteenlaskettu ajattamisaika 120 minuuttia, ajoerän pituus on vähintään 40 minuuttia ja enintään 80 minuuttia.

Ajoerässä koiralla voi olla ajettavana vain samaan lajiin kuuluva ajoeläin.

Koiran jälkimmäisen ajoerän ajattamisaika saadaan ensimmäisen ajon perusteella. Ensimmäisen erän ajattamisaikaa vastaava pistemäärä vähennetään luvusta 40. Näin jäävästä pistemäärästä saadaan toisen erän ajattamisaika.

Kun ensimmäinen ajoerä on päättynyt, koira pitää kytkeä ja siirtyä arvotussa koemaastossa toiseen paikkaan hakemaan eri eläintä.

Koira voidaan kytkeä ja siirtyä arvotussa maastossa toiseen paikkaan koiran ohjaajan esityksestä hakemaan eri ajoeläintä, kun ensimmäisen ajon alkamisesta on kulunut vähintään 30 minuuttia jäniksellä tai 40 minuuttia muulla sallitulla ajoeläimellä.

Ensimmäinen ajoerä päättyy viimeistään, kun ajon alkamisesta on kulunut 60 minuuttia jäniksellä tai 80 minuuttia muulla sallitulla ajoeläimellä. Koira pitää kytkeä ja siirtää arvotussa koemaastossa toiseen paikkaan hakemaan eri ajoeläintä.

Mikäli ohjaaja käyttää lisähakuaikaa, enintään 60 minuuttia, on ajattamisaikaa käytettävissä enintään 60 minuuttia jäniksellä tai 80 minuuttia muulla sallitulla ajoeläimellä, vain yksi ajoerä.

Ainoastaan haukkuen tapahtuva ajo hyväksytään. Hukka on silloin, kun koira ei seuraa haukkuen ajoeläimen jälkiä.

Ajoaikaan ei lasketa sellaista hukkaa, joka on viisi (5) minuuttia tai sitä pidempi tauko ajossa. Ajoaika lasketaan minuutin tarkkuudella kulumassa olevan minuutin alusta alkaen ja kulumassa olevan minuutin loppuun päättäen.

Mikäli koiralla on hukka, ja se alkaa hakea toista saman lajin ajoeläintä, hakutyöskentely arvostellaan kaikilta osin palkintotuomariohjeiden mukaisesti, mutta hakuaika lasketaan ajattamisaikaan.

Ajolöysyydeksi todettuja minuuotteja ei lasketa ajoaikaan. Hyväksytyt ajoaika saadaan kun ajoerän pituudesta vähennetään hukat ja ajolöysyydeksi todettu aika.

Tutka- ja radiolaitteilla saatuja havaintoja koiran haukusta ei hyväksytä ajoksi.

16.5. Sulkeminen kokeesta

Koira suljetaan kokeesta, jos se tottelemattomuudellaan häiritsee kokeen kulkua tai on haluton työskentelemään, tai on niin löysä tai antaa ääntä niin vähän, etteivät tuomarit voi seurata ajon kulkua, tai on saanut palkintotuomarilta nolla (0) pistettä haku- tai ajolöysoyden tai puuttuvan metsästysinnon takia.

Koira voidaan sulkea kokeesta myös silloin, kun koiran ohjaaja rikkoo tahallisesti sääntöjä tai kytkee koiran ilman palkintotuomarin lupaa tai ei kehotuksesta huolimatta noudata palkintotuomarin ohjeita.

16.6. Kokeen keskeyttäminen

Koiranohjaaja voi keskeyttää kokeen missä vaiheessa tahansa. Koesuoritus arvostellaan keskeytysilmoitukseen saakka.

Koe keskeytetään seuraavissa tapauksissa:

- Olosuhteet muuttuvat sellaisiksi, että kokeen jatkaminen olisi eläinsuojelumääräysten vastaista. Tällaisia olosuhteita ovat koiraa vahingoittava jääkuori, jätynyt lumikerros tai kova pakkanen.
- Koira vahingoittuu kokeen aikana niin, että sen koetteleminen voidaan katsoa eläinsuojelu-määräysten vastaiseksi.
- Luonnon olosuhteet muuttuvat sellaisiksi, ettei koiran työskentelyä voida arvioida (esim. myrsky).
- Pimeään tulo estää kokeen jatkamisen. (Ks. kohtuuton häiriö, kohta 18)
- Mikäli kokeen viimeinen ajoerä päättyy kohtuuttomaan häiriöön.

Päätöksen kokeen keskeyttämisestä tekee ylituomari, maastossa ryhmänjohtaja, ellei ylituomari ole heti tavoitettavissa. Ryhmänjohtajan on perusteltava keskeyttäminen ylituomarille ensi tilassa.

16.7. Tuloksen laskeminen

Keskeytetyssä kokeessa tulos lasketaan. Jos koira suljetaan tai koiran ohjaaja keskeyttää kokeen, tulosta ei lasketa.

Keskeytyksen ja sulkemisen syy merkitään koirakohtaiseen pöytäkirjaan huomautuksia kohtaan.

17. KOHTUUTON HÄIRIÖ KOKEEN AIKANA

17.1. Kohtuuton häiriö

Haun tai ajon aikana voi sattua koirasta riippumaton kohtuuton häiriö, joka keskeyttää koiran koettelemisen.

17.2. Häiriön toteaminen

Jos on aihetta epäillä kohtuuttoman häiriön keskeyttäneen haun tai ajon, palkintotuomareiden on viipymättä pyrittävä toteamaan keskeytyksen syy ja toimittava palkintotuomariohjeiden mukaisesti. Päätöksen kohtuuttoman häiriön hyväksymisestä tekee ryhmätuomari.

17.3. Erityistapahtumat

Mahdolliset suurpetojen ja petolintujen vaikutukset koiran käyttäytymiseen kokeen aikana tulee pyrkiä aina selvittämään, ettei tule virhearviointeja. Eläimen laji merkitään koirakohtaiseen pöytäkirjaan.

18. TUOMARI JA KOIRANOHJAAJA

Koe tulee aloittaa ylituomarin määräämänä koirien irtilaskuaikana, ellei voittamaton este aiheuta viivytystä.

Kulkusuunnan maastossa päättää ryhmänjohtaja kuultuaan maaston tuntevaa ryhmän jäsentä. Koiranohjaajan kohtuulliset toivomukset otetaan huomioon.

Koiran häiritseminen ja auttaminen haun, ajon ja hukkatyöskentelyn aikana on kielletty.

19. KOKEEN ARVOSTELUPERUSTEET

19.1. Arvostelu

Kokeenlopputuloks on ominaisuus- ja ajoajanpisteiden summa.

Koiran työskentely kokeessa arvostellaan seuraavasti:

Ajoajan pisteet enintään 40 pistettä

Ominaisuuspisteet enintään 60 pistettä

Kokonaispisteet enintään 100 pistettä

19.2. Ajoajan pisteet

Jäniksellä: 40/90 x

ajoaika = ajoajan pisteet

muilla sallituilla ajoeläimillä: 40/120 x ajoaika = ajoajan
pisteet

Ajettava riistalaji määräytyy siitä ajoerästä, josta tulee korkeammat pisteet ajoajan perusteella. Tämä merkitään koirakohtaiseen pöytäkirjaan.

19.3. Ominaisuuspisteet

Ominaisuuspisteet ovat ansiopisteitä, jotka arvioidaan eräkohtaisesti. Jos ryhmässä on kaksi koiraa arvostelevaa tuomaria, erän ominaisuuspisteet saadaan laskemalla tuomarien antamien pisteiden keskiarvot. Lopulliset ominaisuuspisteet saadaan laskemalla erien ansiopisteiden keskiarvo.

Haku

* haun tehokkuus = 0-10
pistettä

* yöjälkityöskentely = 1-5 pistettä

Haukku

* haukun kuuluvuus = 1-10
pistettä

* muut ominaisuudet = 1-5 pistettä

Ajo

* ajovarmuus = 0-10 pistettä

* etenevyys ja yhteys ajettavaan = 1-5 pistettä

Yhteistyökyky = 1-5 pistettä

Metsästysinto = 0-10 pistettä

19.4. Palkintosijoihin oikeuttavat pisteet

1. palkinto vähintään 60 pistettä

2. palkinto vähintään 50 pistettä

3. palkinto vähintään 40 pistettä

Kunniapalkintoon vaatimus on vähintään 80 pistettä.

20. PALKINTOTUOMARIN ANTAMIEN PISTEIDEN MUUTTAMINEN

Ylituomarin tehtävä on valvoa, että kokeissa tarkoin noudatetaan Kennelliiton hyväksymiä ajokokeiden sääntöjä ja ohjeita. Ylituomarin velvollisuus on muuttaa palkintotuomareiden arvostelua, jos hän erää seurattuaan tai palkintotuomarien selostuksen kuultuaan on vakuuttunut, ettei arvostelu ole oikeassa suhteessa kokeen suoritukseen.

21. KOETOIMINTAA KOSKEVAT ERILLISOHJEET.

Ylituomaria, palkintotuomaria, koiranohjaajaa ja koetoimikuntaa koskevat erillisohjeet ovat näihin sääntöihin liittyvissä Kennelliiton hallituksen ja rotujärjestön hyväksymissä ohjeissa.

22. MUUTOKSET SÄÄNTÖIHIN JA OHJEISIIN

Rotujärjestön ajotoimikunnan esittämät ja sen hallituksen hyväksymät sääntömuutokset vahvistaa Kennelliiton valtuusto. Näihin sääntöihin liittyvien ohjeiden osalta vahvistuksen suorittaa Kennelliiton hallitus

23. ERIMIELISYYDET JA VALITUKSET

Käytetään kulloinkin voimassa olevaa Kennelliiton yleistä sääntöä.

24. PAKOTTAVAT SYYT

Kennelliiton hallitus voi pakottavista syistä rajoittaa kokeisiin ja kilpailuihin osallistumista tai antaa muita niiden toimeenpanoa koskevia erikoismääräyksiä.

Sääntöjen liitteenä kulloinkin voimassa olevat Kennelliiton yleisiä kokeita ja kilpailuja koskevat säännöt ja ohjeet

MÄYRÄKOIRIEN AJOKOKEIDEN PALKINTOTUOMAREIDEN OHJEET

Hyväksytty Kennelliiton hallituksessa 12.6.2003
Tulee voimaan 1.8.2003

1. Koeryhmä, sen velvollisuudet ja tehtävät

1.1. Koeryhmä

Koeryhmän muodostavat palkintotuomari(t) ja koiran ohjaaja. Ryhmän jäseniä ovat myös nimetyt 1-2 palkintotuomariharjoittelijaa ja opas.

1.2 Palkintotuomarin tehtävät

Yleiset ohjeet

Palkintotuomarin on aina tuomarin tehtävään lähtiessään otettava mukaan koesäännöt ja todisteet, joista ilmenee hänen muodollinen pätevyytensä tehtävään.

Palkintotuomarin tulee osallistua ylituomarin puhutteluun .

Palkintotuomarin tulee arvioida koiran työskentelyä oikein. Hän ei saa antaa entisen tuntemuksen, kuulopuheiden, koiranohjaajan puheiden ei aikaisempien kokemusten vaikuttaa arviointiin.

Hänen on otettava huomioon vain se, minkä hän itse toteaa ja harkitsee oikeaksi.

Palkintotuomarin on kaikissa tilanteissa tehtävä oikeutta koiralle siinä määrin kuin se sääntöjen ja palkintotuomariohjeiden mukaan on mahdollista.

Palkintotuomarin on kartettava liian nopeita johtopäätöksiä ja liiallista itsevarmuutta. Hänen tulee osoittaa eri tilanteissa sopeutumiskykyä ja joustavuutta ja hänen tulee suhtautua muihin ryhmän jäseniin ystävällisesti. Palkintotuomarin on otettava huomioon koiranohjaajan toivomukset, jotka eivät ole sääntöjen vastaisia tai kohtuuttomia eivätkä vaikuta haitallisesti kokeen kulkuun.

Palkintotuomarin on seurattava koko ajan mahdollisimman tiiviisti koiran toimintaa sitä kuitenkaan häiritsemättä niin haun, ajon kuin hukan selvittelyn aikana. Hänen on perustettava eri ominaisuuksien arviointi niin pitkälle kun mahdollista kokonaissuoritukseen. Eri ominaisuuksien arviointeja ei pidä kytkeä toisiinsa.

Koira on kytkettävä ensimmäisen ajoerän jälkeen ja vietävä hakemaan eri ajoeläintä.

Kohtuuton häiriö

Kohtuuttomaksi häiriöksi katsotaan seuraavat tilanteet, jotka saattavat aiheuttaa koiran kytkemisen ja siirtymisen:

Jos ajettava menee louheen tai muuhun sellaiseen paikkaan, josta koira ei voi sitä itse karkottaa liikkeelle. Ryhmäkään ei saa sitä tehdä.

Jos koira hakiessaan tai ajaessaan menee sellaiseen paikkaan, jossa se sekä palkintotuomarin, että koiran ohjaajan mielestä todennäköisesti joutuu hengenvaaraan, kuten vilkasliikenteiselle tielle, rautatielle, heikolle jälle tms.

Koira ottaa ajettavan kiinni.

Jos joku ampuu ajettavan.

Jos vieras koira keskeyttää haun tai ajon.

Jos ajo alkaa niin myöhään, ettei ole riittävän valoisaa ajon seuraamiseen, koiran koesuoritus keskeytetään.

Jos koiran todetaan hakevan tai ajavan muuta kuin sallittua ajoeläintä.

Jos ajoeläin vaihtuu kohtuuttoman häiriön jälkeen ensimmäisessä ajoerässä, ohjaajalla on mahdollisuus hyväksyä jo ajettu ajo ja aloittaa uusi ajoerä.

Alueella oleva suurpeto tai petolintu häiritsee koiran toimintaa tai on ilmeiseksi vaaraksi koiralle.

Myös muu koirasta riippumaton palkintotuomarin hyväksymä tilanne voidaan katsoa kohtuuttomaksi häiriöksi. Jos kohtuuton häiriö on aiheuttanut koiran kytkemisen, koiran ohjaaja saa valita irtilaskupaikan arvotussa koemaastossa.

Kohtuuttoman häiriön viemä aika

Kohtuuttoman häiriön aiheuttaman keskeytyksen aikaa ei lasketa haku- tai ajattamisaikaan. Häiriön aiheuttaman keskeytyksen aikaan kuuluu myös koiran kiinniottamiseen kulunut aika ja siirtymiseen käytetty aika. Koiran kiinniotto, siirtyminen ja irtilasku on suoritettava viivyttelemättä. Kohtuuttoman häiriön keskeyttäessä ajon, koira saa hakea uuta tai ajettua ajoeläintä. Hakuun käytetty aika lasketaan hakuaikaan. Koira saa ajaa siinä erässä käyttämättä olevan ajattamisajan. Haku ja ajo arvostellaan kaikilta osin sääntöjen ja palkintotuomariohjeiden mukaisesti.

Vieraan koiran ajo

Jos vieraan koeryhmän koira ajaessaan tulee koalueelle, palkintotuomarin tulee merkitä sen ajominuutit muistiin, mikäli se ei häiritse hänen varsinaista tehtävänsä eikä hänen ryhmässään koeteltavana olevan koiran toimintaa. Vieraan koiran ajoaikaa koskevat merkinnät luovutetaan ao.koeryhmän palkintotuomarille tai kokeen ylituomarille ajoajan laskemista varten.

Koiran työskentelyn arviointi

Ajavan koiran kaksi tärkeintä ominaisuutta ovat riistan löytökyky ja kyky ajaa sitä pitkänkin aikaa. Hyvän metsästyskoiran ajotapa on sellainen, että riistasta saadaan useita näköhavaintoja.

Koira arvostellaan kahdessa erillisessä erässä koepäivän aikana. Kahdenviikon kokeessa koiralla on yksi suorituskerta, jossa kaksi ajoerää koepäivän aikana. Erän aikana tehdyt havainnot koiran työskentelystä ja ominaisuuksista eivät saa vaikuttaa toisten erien arvosteluun.

Palkintotuomarin tulee tehdä koepäivän kuluessa arvostelukorttiinsa muistiinpanoja ja väliarvostelu apusarakkeeseen koiran ominaisuuksista. Niitä käytetään koiran ominaisuuksien arvostelua tehtäessä.

Koiran kunnolla ja iällä ei ole vaikutusta arviointiin.

1.3. Ryhmänjohtajan tehtävät

Sen lisäksi mitä kohdassa 30.2 on sanottu palkintotuomarin tehtävistä, kuuluu ryhmänjohtajaksi nimetyille palkintotuomarille seuraavat tehtävät.

Ylituomarin nimeämä ryhmänjohtaja johtaa koeryhmän toimintaa ja vastaa siitä, että ryhmä toimii mäyräkoirien ajokoesääntöjen, annettujen ohjeiden ja hyvän kenneltavan mukaisesti.

Ryhmänjohtaja huolehtii ryhmän kellojen tarkistuksesta ennen koesuorituksen alkua. Hän päättää viimekädessä ryhmän yleisestä kulkusuunnasta ja liikkumisnopeudesta, koiran irtilaskun ajankohdasta ja paikasta sekä kytkemisestä ottaen huomioon koiranohjaajan kohtuulliset toivomukset.

Ryhmänjohtaja antaa ryhmän jäsenille sijoittumista ja toimintaa koskevat ohjeet. Hän ohjaa ja valvoo myös palkintotuomariharjoittelijoiden työskentelyä.

Koiran kokeilun tulee tapahtua arvotussa koemaastossa, ellei koiran seuraaminen pakota ryhmää siirtymään koemaaston ulkopuolelle.

Varamaastoon voidaan siirtyä, jos koemaaston olosuhteet ovat sellaiset, ettei koiraa voida kokeilla arvotussa maastossa.

Varamaastoon siirtymisestä päättää ylituomari tai ryhmänjohtaja ellei ylituomari ole nopeasti tavoitettavissa.

Jos koira kokeen aikana joutuu vaaraan, koeryhmän jäsenten velvollisuus on ryhtyä välittömiin pelastustoimiin.

Ryhmänjohtajalla on velvollisuus harkintansa mukaan keskeyttää kokeen aikana vahingoittuneeksi todetun koiran koettelu. Jos koiran vahingoittuminen on niin lievä, ettei koiran koettelemista voida katsoa eläinsuojelumääräysten vastaiseksi, koetta voidaan jatkaa.

Ryhmänjohtaja kutsuu tarpeen vaatiessa palkintotuomarin neuvotteluun, suorittaa maastokorttien vertailun ja laskee niiden perusteella koiran ajoajan sekä ominaisuuspisteiden keskiarvot. Lisäksi hän merkitsee arvostelukorttiinsa koiran ominaisuuksia koskevat lisätiedot, keskusteltuaan niistä palkintotuomarin kanssa.

Kun koepäivä koiran osalta on päättynyt ja arvostelukortit ovat valmiiksi täytetyt, tulee ryhmänjohtajan näyttää ne koiranohjaajalle.

Koepäivän päätyttyä ryhmänjohtaja luovuttaa arvostelukortit ylituomarille ja antaa suullisen selostuksen kokeen eri tilanteista ja niiden arvostusperusteista. Ryhmätuomarin, tuomarikokelaiden, tuomariharjoittelijoiden ja koiranohjaajan tulee olla paikalla.

Palkintotuomarin tulee tarkistaa osaltaan, että koirakohtaiseen pöytäkirjaan tehdyt merkinnät ovat oikein suoritettu ja varmentaa ne nimikirjoituksellaan.

1.4 Koiranohjaajaa koskevia ohjeita

Koiranohjaajan, jolla tarkoitetaan koiran omistajaa tai hänen edustajaansa, tulee noudattaa ylituomarin, ryhmänjohtajan ja palkintotuomarin hänelle antamia ohjeita. Koiralla on vain yksi nimetty ohjaaja koesuorituksen aikana.

Koiranohjaaja ei saa millään tavoin auttaa koiraansa eikä ilman palkintotuomarin lupaa puuttua koiransa työskentelyyn tai kytkeä koiraansa muulloin kuin keskeyttäessä kokeen. Koiran joutessa ilmeiseen vaaraan tulee koira kuitenkin viipymättä kytkeä ja ilmoittaa asiasta palkintotuomarille.

Koiranohjaajalla on oikeus esittää palkintotuomarille kohtuullisina pidettäviä toivomuksia esimerkiksi kulkusuunnasta tai liikkumisnopeudesta, mutta hän ei saa alituisilla

toivomuksillaan eikä muutenkaan häiritä palkintotuomareiden toimintaa.

Jos koiranohjaaja ei noudata annettuja ohjeita, rikkoo sääntöjä, häiritsee palkintotuomareiden toimintaa tai esiintyy muuten hyvän tavan vastaisesti, ryhmänjohtaja voi keskeyttää koiran koettelun. Keskeyttämisestä on viipymättä ilmoitettava ylituomarille ja esitettävä perusteet tapahtuneelle.

Jos koiranohjaaja keskeyttää koiran koettelun, hänen on siitä heti ilmoitettava ryhmänjohtajalle tai ylituomarille.

Jos koiranohjaajan näkemys tapahtumien kulusta on erilainen kuin palkintotuomarilla, hän voi ilmaista käsityksensä maastossa palkintotuomareille ja keskuspaikalla kokeen ylituomarille.

Kokeen aikana koiranohjaajan ja palkintotuomareiden välillä tulee vallita hyvä ja luottamuksellinen yhteishenki.

1.5. Koiranohjaajan vastuu

Koiranohjaaja vastaa kaikista koiran aiheuttamista vahingoista.

2. Palkintotuomareiden toiminta kokeen eri tilanteissa

2.1. Toiminta haun aikana

Koiran päästämistä irti suoraan yöjäljelle on vältettävä, jotta haku kaikilta osin voidaan arvostella. Koira lasketaan irti toisessa erässä sellaisessa paikassa, ettei sama ajettava joudu toistamiseen koepäivän aikana ajettavaksi.

Ryhmänjohtaja päättää, missä vaiheessa ja miten palkintotuomarit hajaantuvat maastoon seuraamaan koiran hakua ja ajon saantia koira häiritsemättä.

Muun eläimen kuin jäniksen, ketun, metsäkauriin, japanin-, kuusi- ja valkohäntäpeuran hakua ei arvostella. Jos haku

todetaan muun eläimen hauksi, koira kytketään. katso Kohtuuton häiriö 1.2.

Haun päättyessä muun kuin sallitun eläimen hakuun tai ajoon, arvostellaan ainoastaan se osa, mikä on ehditty todeta sallitun ajettavan hauksi.

Arvostelukorttiin ja koirakohtaiseen pöytäkirjaan merkitään mitä eläimiä on ajettu.

Ryhmänjohtajalla on oikeus sulkea koira kokeesta, jos se haun aikana antaa ääntä niin runsaasti, ettei hän voi olla varma, onko kyseessä haku vai ajo.

2.2. Toiminta ajon aikana

Ajon alettua ryhmänjohtaja antaa sellaiset ohjeet ryhmän toiminnasta, että ajon kulkua ja koiran työskentelyä voidaan mahdollisimman hyvin seurata ja arvioida. Kauaskin loittonevaa ajoa tulee seurata sitkeästi.

Tuomareiden suunnitelmallisella liikehtimisellä ja taitavalla maastoon sijoittumisella pyritään siihen, että tuomareiden havainnot täydentävät toisiaan ja antavat oikean kuvan tapahtumien kulusta.

Palkintotuomarin tulee viipymättä selvittää, ajaako koira liikkeellä olevaa sallittua ajoeläintä vai jotain muuta eläintä vai haukkuuko se vanhoilla jäljillä tai tyhjää. Hänen on pyrittävä näkemään ajettava ja koira sekä tekemään havainnot niiden jäljistä.

Palkintotuomarin tulee selvittää koiran ajotapa ajovarmuus, haukku ominaisuudet, hukka- ja estetyöskentelyn laatu sekä koiran ajon aikana esittämät muutkin ominaisuudet. Jos koira alkaa haukkua suppealla alueella, on sen työskentely aina heti tarkistettava.

Mikäli koiralla on hukka ja se alkaa hakea uutta ajoeläintä samassa ajoerässä, arvostellaan haku kaikilta osin hausta

3. Maastokortin täyttäminen

3.1. Yleisiä ohjeita

Palkintotuomarin tulee täyttää maastokortti huolellisesti. Tuomari täyttää koepäivän aikana kaksi maastokorttia, mikäli koiralle jää hakuaikaa käyttämättä ensimmäisen ajoerän päätyttyä.

Palkintotuomarin on merkittävä ennen erän alkua maastokorttiin koetta koskevat yleiset tiedot koepaikasta, -ajasta ja koiran omistajasta.

Erän ensimmäisen irtilaskun tapahduttua palkintotuomari merkitsee maastokorttiin minuuttiaikataulukon vasempaan reunaan kellonajan mukaiset tunnit.

Koiran arviointiin kuuluvat merkinnät tehdään suorituskohtaisesti heti, kun aihe on lopullisesti todettu tarvittaessa apusaraketta käyttäen. Tätä yleisohjetta noudattaen merkitään myös koiran irtilaskuajat, ajon alkaminen, ajettavan ja koiran näkemien ja kaikki muut kokeen kulkuun vaikuttaneet tapahtumat.

3.2. Ajon merkitseminen

Ajo merkitään maastokortin minuuttitaulukkoon niin, että sen laatu voidaan heti todeta:

sujuva ajo yhtenäisellä viivalla	(—————)
katkonainen ajo katkoviivalla	(-----)
yksittäinen haukahdus pisteellä	(--- ··· ---)
toisen tuomarin kortista siirretty sahaviivalla	(vvvvvvvvv)

Yksittäisiä haukahduksia ei lasketa ajoaikaan ellei todeta koiran etenevän riistan pakojälkeä. Palkintotuomarin tulee pyrkiä mahdollisimman suureen tarkkuuteen ajon kulkua minuuttiaikatauluun merkitessään. Minuuttitaulukkoon merkitään hukan syy, mikäli se on saatu selville sekä muutkin

ajoa koskevat havainnot kuten virheiden laatu ja tapahtumaaika, ajettavan ja koiran näkeminen tai koiran työskentely vaikeissa maasto- ja estekohdissa.

3.3. Ominaisuuksien ja lisätietojen arviointi

Erän päätyttyä ominaisuuksista annetaan numeroarvostelu ja merkitään lisätiedot. Numeroarvostelua tehtäessä otetaan huomioon suorituskohtaiset, apusarakkeeseen tehdyt merkinnät.

Ominaisuuksien arviointi

Ominaisuuksien arviointia varten on annettu yleisohjeet, joita palkintotuomarin tulee noudattaa.

Kukin palkintotuomari merkitsee ominaisuuspisteet täysillä numeroilla.

Ryhmän pisteiksi tulee tuomareiden antamien numeroiden keskiarvo.

Lisätietojen arviointi

Lisätietojen arviointia varten on kohdassa 5 annettu yleisohjeita, joita palkintotuomarin tulee noudattaa lisätietoja antaessaan.

Kukin palkintotuomari merkitsee lisätiedot täysillä numeroilla.

Ryhmän pisteiksi tulee annettujen pisteiden keskiarvo.

4. Koiran ominaisuuksien arviointi

3. palkinto, 40 – 49,99 pistettä

joista ajoajan pisteitä:

yhdestä ajosta

vähintään 10 pistettä

kahdesta ajosta

joista pidemmästä vähintään 10 pistettä

TAI

kahdesta ajosta

vähintään 17 pistettä, joista

lyhyemmästä

vähintään 8,33 pistettä

2. palkinto, 50 – 59,99 pistettä

joista ajoajan pisteitä:	
yhdestä ajosta	vähintään 15 pistettä.
kahdesta ajosta	joista pidemmästä vähintään 15 pistettä.
TAI	
kahdesta ajosta	vähintään 23,33 pistettä,
joista pidemmästä	vähintään 13,33 pistettä
ja lyhyemmästä	vähintään 10,00 pistettä

1.palkinto, 60,00 – 79,99 pistettä

joista ajoajan pisteitä:	
yhdestä ajosta	vähintään 20 pistettä
kahdesta ajosta	joista pidemmästä vähintään 20 pistettä
TAI	
kahdesta ajosta	vähintään 26,67 pistettä,
joista pidemmästä	vähintään 16,67 pistettä
ja lyhyemmästä	vähintään 10,00 pistettä

1. ja kp 80 – 100 pistettä

joista ajoajan pisteitä:	
kahdesta ajosta	vähintään 35 pistettä,
joista pidemmästä ajosta	vähintään 20 pistettä

Ajot huomioidaan palkintosijaa määriteltäessä koiran eduksi.

Erytisistä syistä voidaan poiketa palkintosijojen ajoajan vähimmäispistemääristä. Ylituomarin pitää vahvistaa se.

4.1. Yleistä

Koiran eri ominaisuuksien arvostelu suoritetaan eräkohtaisesti kokonaisin numeroin, siten että ansiopisteitä tuottavien ominaisuuksien kohdalla arvostellaan harkinnan mukaan suoritus seuraavasti:

hylätty	0	(haku-, ajolöyisyys tai puuttuva metsästysinto)
---------	---	---

välttävä	1	/tai 1 tai 2
tyydyttävä	2	/tai 3 tai 4
hyvä	3	/tai 5 tai 6
erittäin hyvä	4	/tai 7 tai 8
erinomainen	5	/tai 9 tai 10

Mikäli jotain ominaisuutta ei pystytä arvostelemaan, merkitään arvostelusarakkeeseen viiva.

Tyhjässä erässä arvostellaan haku, yhteistyökyky sekä metsästysinto

4.2. Haku

Haun tehokkuus 0-10 pistettä

Erinomainen (10-9)		hakee järjestelmällisesti ja itsenäisesti. Pystyy nopeaan riistan löytöön.
Erittäin hyvä (8-7)		Määrätietoinen, Pitää säännöllisesti yhteyttä
Hyvä (6-5)		Pitää tyydyttävästi yhteyttä
Tyydyttävä (4-3)		umpimähkäinen, yhteydenpito satunnaista
Välttävä (2-1)		suppeahakuinen, ei kykene omaan haku työskentelyyn
Hylätty (0)		kieltäytyy hausta

Jäljettömän maaston haku pyritään arvostelemaan aina. Arvioidaan koiran tehokkuus löytää maastosta yöjäljet. Erittäin lyhyestä hausta max 8 pistettä, tyhjistä max 3.

Yöjälkityöskentely 1–5 pistettä

Erinomainen(5)	etenee nopeasti yöjäljen löydettyään riistan luo, hakee järjestelmällisesti ja itsenäisesti.
-----------------	--

Erittäin hyvä (4)	Herättelee, yksittäisiä haukahduksia harvakseltaan etenee rengastaen , määrätietoisesti, löytää riistan itsenäisesti. Herättelee, yksittäisiä haukahduksia tai herättely voi puuttua.
Hyvä (3)	saa riistan jalkeille itsenäisesti, työskentelyssä pieniä puutteita. Herättelee yksittäisiä haukahduksia , haukkusarjoja tai herättely puuttuu
Tyydyttävä (2)	tarvitsee tukea työskentelyssä ja / tai herättelee runsaasti
Huono (1)	ei saa riistaa ylös eikä halua tai omaa kykyä tehokkaaseen työskentelyyn. Herättellee lähes ajonomaisesti

mikäli ei todeta 3

Nopeaa riistan jalkeille saantia on yleensä pidettävä tehokkaana haun merkinä.

Mikäli hakusuoritusta ei kyetä seuraamaan arvioidaan haku koiran käyttämän hakuajan ja sen etäisyyden perusteella, josta ajo alkaa. Koiran laskemista suoraan yöjäljelle on vältettävä, jotta haku voidaan arvostella kaikilta osin.

Herättelyä arvosteltaessa otetaan huomioon herättelyn laatu.

4.3 Haukku

Erä arvostellaan kokonaisuutena, ei vain kohokohdat, eikä myöskään erän vaisuimmat pätkät. Haukkua ei arvostella alle 15 minuutin ajosta. Ei voi saada korkeita pisteitä lyhyestä ajosta

Kuuluvuus 1-10

Arvostelussa on otettava huomioon olosuhteet, (lumipeite, tuuli, peitteinen maasto, ja korkeussuhteet, vrt kuulas pakkasaamu/avoimaasto) sekä etäisyys, jolta arvio tehdään.

	Ansio- pisteet	Kuuluvuus	Vastaavat lisätieto- numerot 30. Kuuluvuus
Erinomainen	10-9	erittäin kuuluva haukku	5
Erittäin hyvä	8-7	hyvin kuuluva haukku	4
Hyvä	6-7	kuuluva	3
Tyydyttävä	4-3	heikosti kuuluva	2
Välttävä	2-1	erittäin heikosti kuuluva	1

Muut ominaisuudet 1-5 pistettä

Ominaisuus		Ansio- pisteet	Vastaavat lisätieto- numerot kohdat 31, 32, 33 ja 34
Äänien määrä	on selvästi kaksi- tai moniääninen	=1	31=5-3
Tiheys	on keskinkertain en tai sitä tiheämpi	=1	32=5-3
Kertovuus	on hyvä tai erittäin hyvä;	=2	33=5-4

	kun se on keskinkertainen	=1	33=3
Sukupuolileima	voidaan haukun perusteella arvioida oikeaksi	=1	34=5-4

Haukun osatekijöistä (31-34) annetut pisteet lasketaan yhteen ja merkitään arvostelukortin apusarakkeeseen.

4.4. Ajo

Ajo arvostellaan aina, mutta lyhyistä ajoista ei voi saada korkeita pisteitä. Arvioidaan koiran metsästyskelpoisuutta ajossa, koiran kykyä sujuvaan ajoon esteistä ja ajettavan eksytysyrityksistä huolimatta.

Ajolöysyyttä koira osoittaa haukkuessaan jo ajatulle jäljelle, takajälkeen tai ilman jälkeä tai normaaleissa olosuhteissa yli 20 minuuttia vanhalle jäljelle, jota se ei varmasti pysty seuraamaan.

Takajälkeen ajoa on, kun koira etenee haukkuessaan liikkeellä olevan riistan jälkeä väärään suuntaan.

Ajolöysyyden ja takajälkeen ajon toteaminen edellyttää aina näköhavaintoa.

Jos koira on niin löysä, ettei palkintotuomari voi saada selville, milloin koira ajaa riistaa ja milloin haukkuu tyhjää, se suljetaan kokeesta.

Ajovarmuus 0-10 pistettä

Alkanutta ajoa ei lasketa ajoajaksi eikä mukaan ajattamisaikaan ennen kuin ajon on voitu todeta jatkuneen vähintään 5 minuuttia.

Erinomainen (10 - 9)	Sujuvaa, sopivan nopeaa, hukatonta, erinomaista estetyöskentelyä
Erittäin hyvä (8 - 7)	Sujuvaa, lyhyitä katkoja, hyvää estetyöskentelyä selvittää hukat nopeasti pääsääntöisesti sujuvaa, etenevää, katkoja tai muutamia hukkia
hyvä (6 - 5)	
tydyttävä (4 - 3)	eteneminen katkonaista, hukkien tai katkojen osuus ajoajasta huomattava
välttävä (2 - 1)	koira ei kykene pitämään riistaa jalkeilla kuin hetkittäin, ajo ei etene

Etenevyys ja yhteys ajettavaan 1-5 pistettä

Ajon on oltava riittävän nopea ja sujuva.

Erinomainen (5) pääsääntöisesti alle 3 min	yhteys riistaa erittäin hyvä,
Erittäin hyvä (4) riistaan alle 10 min	yhteys riistaan hyvä, yhteys
Hyvä (3)	kykenee pitämään riistan jatkuvassa liikkeessä ja ajoa on miellyttävä seurata
tydyttävä (2)	hidasta tai epämääräistä, jolloin ajosta saa katkonaisen kuvan

välttävä (1) ajon yleisilme on hyvin katkonaista .

4.5 Yhteistyökyky 1-5 pistettä

Erinomainen (5) tulee ajosta kutsumalla ollessaan näkymättömistä. Osoittaa yhteistyökykyä

Erittäin hyvä (4) tulee hukalta tai yöjäljeltä kutsumalla ollessaan näkymättömistä. Yhteistyökykyinen

hyvä (3) tulee kutsumalla ollessaan ohjaajan lähietäisyydellä. Pääsääntöisesti yhteistyökykyinen

tydyttävä (2) antaa kytkeä

välttävä (1) puutteellinen yhteistyökyky, mutta saadaan kytkettyä

Yhteistyö kyvytön koira suljetaan kokeesta.

4.6 Metsästysinto 0-10 pistettä

Koiran tulee hakea riittävän itsenäisesti ja tarmokkaasti, sitkeä ajotyöskentely ja hukan selvittely ovat koiran tärkeimpiä ominaisuuksia.

Koiran rauhallista ja määrätietoista liikkumista ei saa tulkita metsästysinnon puuttumiseksi. Metsästysintoa arvosteltaessa pitää ottaa huomioon sää- ja keliolosuhteet.

Koiran metsästysinto on puutteellinen, jos koira on haluton työskentelemään haun ajon tai hukan selvittelyn aikana, eikä

koiran käyttäytymiselle löydy selvää syytä. Erityisen vaikeissa olosuhteissa arvostellaan virhe lievemmin.

Puutteellista metsästysintoa ei ole, jos koira, joka ajon katkettua, hukan synnyttyä tai yöjäljellä ottaa yhteyttä ohjaajaansa, mutta palaa heti jatkamaan työskentelyään. Koiran kieltäytyessä työskentelemästä se suljetaan.

Erinomainen (10-9) erinomaista metsästysintoa koira osoittaa silloin, kun se pystyy erinomaisesti työskentelemään koko erän ajan tai erittäin vaikeissa olosuhteissa ja estetyöskentelyssä poikkeuksellisen hyvin.

Erittäin hyvä (8-7) erittäin hyvää metsästysintoa koira osoittaa silloin, kun se pystyy vaivatta työskentelemään koko erän ajan tai vaikeissa olosuhteissa ja estetyöskentelyssä hyvin.

Hyvä (6-5) metsästysinnoltaan hyvä koira ei osoita haun, ajon sekä hukkatyöskentelyn aikana haluttomuutta työskentelyyn.

Tyydyttävä (4-3) metsästysinnoltaan tyydyttävä koira ei hae riittävän tarmokkaasti ja itsenäisesti sekä jättää helposti hukan selvittämisen.

Välttävä (2-1) metsästysinnoltaan välttävä koira ei hae ja/ tai aja riittävän tarmokkaasti tyydyttävän kokonaissuorituksen saavuttamiseksi mutta ei silti

kieltäydy kokonaan
työskentelemästä

Suljettu (0) puuttuva metsästysinto.

5. Lisätiedot

Vain todettua arvioidaan. Lisätiedot ja ansiopisteet voivat poiketa toisistaan lyhyissä ajoissa. Palkintotuomarit tekevät arvioinnin erikseen seuraavaa pääsääntöä noudattaen, ellei jäljempänä ole toisin määritelty:

Erinomainen	= (5)
Erittäin hyvä	= (4)
Hyvä	= (3)
Tyydyttävä	= (2)
Välttävä	= (1)

Olosuhteet

11. Paljas maa
12. Lumikeli, lumikerroksen paksuus sentteinä (cm)
13. Kohtalainen tai kova tuuli
14. Kuiva keli
15. Koste keli
16. Kohtalainen tai kova sade
17. Lämpötila, asteluku merkitään
18. Maasto
  - 5 = esteetön maasto ja/tai runsas riistakanta
  - 4 = hyvä maasto, vähän esteitä ja/tai hyvä riistakanta
  - 3 = tyydyttävä maasto, jonkin verran esteitä, kohtalainen riistakanta
  - 2 = välttävä maasto, esteitä ja/tai vähäinen riistakanta
  - 1 = heikko maasto, runsaasti esteitä ja/tai niukka riistakanta

Olosuhteet merkitään muuten rastittamalla, mutta lumikerroksen paksuus ja lämpötila numeroilla.

Haku

20. Haun laajuus ilman yöjälkeä

Arvioinnin tulee olla ainoastaan ominaisuutta kuvaava ottamatta kantaa siihen mikä on hyvä tai huono.

5 = erittäin laajahakuinen, ei pidä yhteyttä

4 = laajahakuinen

3 = keskinkertainen, normaali hakulaajuus

2 = hakee ryhmän läheltä

1 = ei hae itsenäisesti

21. Herättelyjen määrä

5= äänenanto alkaa muistuttamaan ajoa

4= antaa jatkuvasti ääntä edetessään jäljellä

3= haukkusarjoja harvakseltaan

2= yksittäisiä haukahduksia harvakseltaan

1= ei herättele

Haukun ominaisuudet

30. Kuuluvuus

5 = erittäin hyvin kuuluva

4 = hyvin kuuluva

3 = kuuluva

2 = heikosti kuuluva

1 = erittäin heikosti kuuluva

31. Äänien määrä

5 = täysin moniääninen

4 = enimmäkseen moniääninen

3 = kaksiääninen

2 = enimmäkseen yksiääninen

1 = yksiääninen

32. Tiheys

- 5 = tiheä, lähes tauoton
- 4 = tiheä
- 3 = keskinkertainen
- 2 = harva
- 1 = hyvin harva

33. Kertovuus

- 5 = erittäin hyvin kertova
- 4 = hyvin kertova
- 3 = kertova
- 2 = huonosti kertova
- 1 = kertomaton tai väärin kertova

34. Sukupuolileima

- 5 = täysin selvä
- 4 = selvä
- 3 = epäselvä
- 2 = virheellinen
- 1 = täysin virheellinen

Ajotapa

40. Nopeus

Arvioinnin tulee olla ainoastaan ominaisuutta kuvaava, ottamatta kantaa siihen, mikä on hyvä tai huono.

- 5 = erittäin nopea
- 4 = nopea
- 3 = keskinkertainen, normaali
- 2 = hidas
- 1 = erittäin hidas

41. Vainuamistapa

Arvioinnin tulee olla ainoastaan ominaisuutta kuvaava, ottamatta kantaa siihen, mikä on hyvä tai huono.

- 5 = täysin ilmapainuinen
- 4 = enimmäkseen ilmapainuinen
- 3 = vaihteleva
- 2 = enimmäkseen jälkitarkka
- 1 = täysin jälkitarkka

42. Havainnot herkkyydestä

Arvioinnin tulee olla enemmän ominaisuutta kuvaava, ottamatta kantaa siihen, mikä on hyvä tai huono.

Suurin havaittu etäisyys ajettavaan haukkuen tapahtuvassa ajossa.

- 5 = yli 20 minuuttia
- 4 = 15-20 minuuttia
- 3 = 10-15 minuuttia
- 2 = 5-10 minuuttia
- 1 = alle 5 minuuttia

43. Ajettava havaittu

Merkitään havaintojen lukumäärä erän aikana.

44. Tietyöskentely

- 5 = erinomainen taito ajaa tiellä ja hyvä tiehukien selvittelykyky
- 4 = pystyy ajamaan liikennöidyllä tiellä
- 3 = selvittää tiehukat
- 2 = ajo päättyy liikennöityyn tiehen
- 1 = ajo päättyy vähäiseenkin tiehen

Muut ominaisuudet

50. Muiden eläinten ajo

- 5 = ei kiinnosta lainkaan
- 4 = karkottaa ja seuraa jonkin matkaa, tulee itse pois
- 3 = ajaa, tulee kutsumalla pois
- 2 = ajaa, eikä saada kutsumalla pois
- 1 = ottaa ajon kylmenneeltä jäljeltä, ajaa kiinteästi eikä tule kutsumalla pois

Maastokorttiin ja koirakohtaiseen pöytäkirjaan merkitään mistä eläimestä oli kysymys.

51. Hallittavuus

- 5 = tulee ajosta kutsumalla näkymättömistä
- 4 = tulee hukalta tai yöjäljeltä kutsumalla näkymättömistä
- 3 = tulee kutsumalla ollessaan ohjaajan lähietäisyydellä
- 2 = ei tule kutsumalla
- 1 = ei antaudu kiinni

52. Suurpeto- tai petolintuhavainto

- 5 = susi
- 4 = karhu
- 3 = ilves
- 2 = kanahaukka
- 1 = muut, laji merkitään maastokorttiin ja koirakohtaiseen pöytäkirjaan

53. Ajoeläin

- 4= peurat
- 3= kauris
- 2= kettu
- 1= jänis

Koekauden kestävä mäyräkoirien ajokokeen järjestämisohje.

Hyväksytty Kennelliitossa 15.2.2017, voimaan 1.8.2017 alkaen.

Koe kestää koko koekauden 20.8. - 28.2. (29.2.)

Kokeen järjestäjänä toimii se kennelpiiri, jonka alueella koe suoritetaan. Kennelpiiri voi siirtää kokeen käytännön järjestelyt esimerkiksi piirinsä alueella toimivalle yhdistykselle. Kokeen myöntää kennelpiiri.

Kokeen järjestäjä voi periä kultakin osallistuvalta koiralta kohtuulliseksi katsottavan osanottomaksun. Osanottomaksun tarkoitus on peittää kokeen järjestelyistä aiheutuvat kulut.

Kokeeseen ilmoittaudutaan arvostelu oikeuden omaavalle kennelpiirin nimeämälle ylituomarille järjestäjän määräämällä tavalla, kuitenkin viimeistään koepäivää edeltävänä päivänä. Ilmoittautuminen tehdään sen kennelpiirin nimeämälle ylituomarille, minkä alueella arvostelu aloitetaan.

Kokeen voi vastaanottaa Kennelliiton pätevimä mäyräkoirien ajokoekiden ylituomari, jolla on voimassa oleva arvostelu oikeus. Kennelpiiri nimeää koekaudelle vastaanottavat ylituomarit. Koemaaston tulee sijaita sellaisella etäisyydellä ylituomarista, että hänellä on mahdollisuus valvoa koetta. Ylituomari tarkastaa palkintotuomariryhmän arvostelukelpoisuuden ja hyväksyy palkintotuomariryhmän. Arvostelu oikeudet omaava ylituomari voi myös yksin arvostella koiran koko kauden kestävässä mäyräkoirien ajokoekessa. Koepäivän päätyttyä ryhmätuomari antaa puhelimitse ylituomarille selvityksen kokeen kulusta.

Jokainen koesuoritus on erillinen koe, josta täytetään sekä koirakohtainen pöytäkirja sekä koepöytäkirja. Kokeen purkutilaisuus pyritään pitämään välittömästi, kuitenkin viimeistään viikon kuluessa suorituksesta. Tulos on voimassa, kun ylituomari on sen vahvistanut. Ylituomarin on lähetettävä tarkastamansa ja vahvistavansa koepöytäkirja sekä

koirakohtainen pöytäkirja viikon kuluessa tuloksen vahvistamisesta kennelpiirille.

Koira joka on saavuttanut Suomen käyttövalioon oikeuttavat tulokset tai on kerran saavuttanut MÄAJ1 tuloksen koekauden kestävästä mäyräkoirien ajokokeesta, ei enää saa osallistua koekauden kestävään mäyräkoirien ajokokeeseen.

Koejärjestäjän tulee huolehtia siitä, että koetulokset julkaistaan.

Käyttövalion arvoon hyväksytään yksi MÄAJ-1 tulos kokokauden kokeesta.

Liite 1

MÄYRÄKOIRIEN AJOKOKEEN MAASTOKORTIN TÄYTTÖOHJE

1.

Käytä kortin täyttämiseen lyijykynää. Tee merkinnät selvästi ja täsmällisesti. Muista, että hyvin ja huolella täytetty kortti antaa selkeän käsityksen koe-erän tapahtumista. Mikäli haluat muuttaa tekemiäsi merkintöjä, älä hankaa, viivaa entinen merkintäsi yli ja tee viereen uusi merkintä.

2.

Merkitse ennen erän alkua korttiin; koepäivää, maastoa, koiraa, omistajaa sekä erää koskevat tiedot.

3.

Tee lisätietojen olosuhdemerkinnät erän päättymisen jälkeen. Arvioidaan olosuhteet erän aikana keskimäärin.

4.

Merkitse hakutaulukon vasempaan reunaan irtilaskuajan mukaiset tädydet tunnit.

yksittäinen haukahdus pisteellä (--- ··· ----)
toisen tuomarin kortista siirretty sahaviivalla (vvvvvvvvv)

Merkintöjen tulee olla mahdollisimman hyvin ajotapahtumaa kuvaava. Merkitse kaikki ajoa koskevat havainnot ajotaulukkoon. Käytä tarvittaessa huomautuskohtia. Laske ajoajat rivikohtaisesti, jonka jälkeen rivit lasketaan yhteen.

12.

Arvioi ja merkitse ominaisuuspisteet koko koe-erä huomioiden. Ryhmätuomarin kortti on yhteenvetokortti, joten siihen lasketaan ominaisuuspisteistä keskiarvot. Palkintotuomarin kortista siirretty ajoaika, jota ryhmätuomari ei ole kuullut merkitään sahaviivalla. Siirretty ajoaika lasketaan oikealla olevaan sarakkeeseen.

13.

Merkitse lisätiedot käyttäen numeroita 5 - 1, lukuun ottamatta olosuhteista annettavia lisätietoja, jotka rastitetaan. Neuvottele lisätietomerkinnöistä palkintotuomaritoverisi kanssa ennen niiden merkitsemistä. Merkitse vain ne lisätiedot, jotka olet voinut varmasti määrittellä. Mikäli toimit ryhmätuomarina merkitse rasti ao. ruutuun.

14.

Lopuksi tarkista tekemäsi merkinnät ja muista allekirjoitus.

Liite 2

MÄYRÄKOIRIEN AJOKOKEIDEN KOIRAKOHTAISEN KOEPÖYTÄKIRJAN TÄYTTÖOHJE

1.

Käytä teräväkärkistä kynää. Huomaa, että merkintöjen on oltava luettavia myös pöytäkirjan alimmassa kopiassa.

2.

Kirjoita tekstaamalla ja selvästi.

3.

Täytä pöytäkirja täydellisesti. Koiraa koskevat tiedot saat koiran rekisterikirjasta, joka on oltava aina kokeessa mukana. Varsinaiset koetiedot kirjataan ylituomarin hyväksymästä ryhmänjohtajan maastokortista.

4.

Muista, että koepöytäkirjan tiedot kiinnostavat koiranomistajia. Täyttämäsi pöytäkirja välittää tiedot koiran suorituksesta muille koiraharrastajille sekä jalostustoimikunnan käyttöön. Ole siis huolellinen.

5.

Mikäli olet tehnyt virheellisen merkinnän pöytäkirjaan, niin yliviiva se ja tee viereen selvästi luettava uusi merkintä. Älä suttaa.

6.

Merkitse koiran rotukoodi.

7.

Merkitse kennelpiiri ja kennelpiirin numero.

8.

Käytä keskuspaikan nimenä kuntaa johon koe on myönnetty.

9.
Kirjoita koeaika niinkuin se on myönnetty. (esim. 9.-22.9.2002)
10.
Kirjoita koiran nimi niinkuin se on rekisterikirjassa, ilman titteleitä.
11.
Merkitse rekisterinumerot täydellisenä ja ehdottomasti oikein.
12.
Koiranomistajan nimi ja kotikunta. (ei postitoimipaikan nimeä).
13.
Rokotustodistuksen ja tunnistusmerkinnän tarkistamisesta (hyväksymisestä) merkintä ao. kohtaan.
14.
Yksittäisistä erää koskevista huomautuksista merkitään aina erän numero pöytäkirjan kohtaan huomautukset.
15.
Koko koetta koskevat huomautukset (esim. keskeyttäminen) merkitään niinikään kohtaan huomautukset.
16.
Kirjoita huomautukset kohtaan tulevat tekstit mahdollisimman lyhyesti, mutta selkeästi.
17.
Ominaisuuspisteiden keskiarvot ja ajoajan pisteiden yhteissumma lasketaan vain silloin, kun koesuoritus viedään loppuun tai keskeytetään.

18.

Jos koira suljetaan tai koiran ohjaaja keskeyttää koesuorituksen tulosta ei lasketa. Loppupisteiden kohtaan tulee viiva.

19.

Palkintosijaa merkittäessä käytetään numeroa (esim. MÄAJ 1). Viivaa käytetään, kun koiran ohjaaja keskeyttää tai koira suljetaan (esim. MÄAJ -).

20.

Keli merkitään aina.

21.

Koelaji merkitään numerolla; 1 = yksipäiväinen ; 2 = monipäiväinen.

22.

Kohtaan sijoitus merkitään koiran saavuttama sijoitus / osallistuneiden koirien määrä. Keskeyttäneelle ja suljetulle koiralle ei sijoitusta merkitä, vaan käytetään viivaa (esim. - / 5)

23.

Palkintotuomarikortin (K) ja tehtävään riittävän jäsenyyden (J) tarkistus merkitään ympyrällä.

24.

Palkintotuomarien allekirjoitukset ja nimen selvennykset.

25.

Ylituomarin merkinnät vahvistaa merkinnät oikeiksi.

Liite 3

KOEPÖYTÄKIRJAN TÄYTTÖOHJE

Kaikki koepöytäkirjat lähetetään kennelpiirille tai sen nimeämälle tarkastajalle tarkastettavaksi, paitsi järjestäjän kappale joka jää kokeen järjestäjälle. Tarkistettuaan pöytäkirjat kennelpiiri toimittaa ne edelleen Kennelliitolle ja kokeeseen osallistuneille rotujärjestöille

Pöytäkirjan tarkastuksessa havaitut tekniset virheet tulee ilmoittaa ylituomarille ja kilpailijalle.

Koirakohtaiset arvostelukaavakkeet seuraavat koepöytäkirjoja sekä rotujärjestöille että Kennelliitolle.

Kennelliiton sääntöjen mukaan koepöytäkirjat lähetetään kennelpiirille viikon (1) kuluessa kokeen päättymisestä ja kennelpiiri lähettää edelleen pöytäkirjat jakelun mukaisesti kahden (2) viikon kuluessa Kennelliitolle ja rotujärjestöille.

Mikäli kokeeseen osallistuu useamman kun yhden rotujärjestön alaisia koiria, on jokaisen rotujärjestön saatava jäljennös koepöytäkirjasta.

Tässä täyttöohjeessa mainittuja asioita koskeviin kysymyksiin vastaa Kennelliiton koe- ja kilpailuasioista vastaava.

Täydellisen rotukoodiluettelo on tilattavissa Kennelliiton toimistosta.

KOEPÖYTÄKIRJAN TÄYTTÄMINEN

Koepöytäkirja täytetään seuraavasti:

- kokeen järjestäjä, paikka ja aika omiin sarakkeisiinsa
- koemuotolyhenne esim. MÄAJ, kennelpiiri ja kennelpiirin numero omiin sarakkeisiinsa
- kokeen luonne merkitään rastilla
- sää ja keli niille varatulle paikalle. Ellei ko. seikalla ole merkitystä kokeelle, jätetään ne täyttämättä
- lisätietoja (ylituomarin kertomus) voidaan kirjoittaa liitteelle, jos niille varattu tila ei riitä
- vastaavan koetoimitsijan nimi ja Kennelliiton jäsennumero sekä tuomariharjoittelijoiden nimet omiin sarakkeisiinsa
- rotukoodi, sekä koiran nimi täydellisenä mahdollisine kennelnimineen, ilman titteleitä
- rekisterinumero ehdottomasti oikein (Huom! ei lonkkakuvaustulosta)
- koepöytäkirjaan merkitään koiranomistajan kotikunta ei hänen kotipaikkaansa
- tulos ja pisteet, ellei jossain koelajissa anneta pisteitä, jätetään ko. kohta täyttämättä
- tulokset merkitään luokittain
- käytetään vain arabialaisia numeroita
- huomautuksia sarakkeeseen tulee merkitä kokeissa joissa on useampi arvostelutuomari, koiran koetuloksesta vastaavan tuomarin nimi ja tuomarinumero

- sihteerin nimi ja puhelinnumero päivisin (Huom! tärkeä, mikäli tuloksista tulee kysyttävää)
- ylituomarin nimi sekä hänen tuomarinumeronsa = Kennelliiton jäsennumero
- poissa olleita koiria ei merkitä koepöytäkirjaan

MIKÄLI SAMASSA AJOKOKEESSA ON SEKÄ PALJAAN MAAN (P) ETTÄ LUMIKELIN (L) KOESUORITUKSIA, MERKITÄÄN TULOKSET ERI PÖYTÄKIRJALOMAKKEELLE.

TULOSTEN MERKITSEMINEN

Mahdolliset pisteet merkitään koemuodossa annetulla tavalla, esim. 48, 130,5 ja 83,52.

Ajokoe (Ajok) ja (Beaj)

Jos koira suljetaan tai luopuu kokeesta, merkitään palkintotuloksen tilalle viiva (-), esim: AJOK- tai BEAJ-.

Pisteitä ei tällöin merkitä, ei myöskään palkintosijaksi nollaa (0). Huomautussarakkeeseen merkintä luopui tai suljettu.

HUOM! Palveluskoirakokeissa viivan tilalle nolla

Muut kokeet

Jos ohjaaja keskeyttää koesuorituksen, merkitään palkintotuloksen kohdalle (-)

ja huomautussarakkeeseen = **keskeytti**.

Tuomarin keskeyttäessä koesuorituksen merkitään palkintotuloksen kohdalle (0)

ja huomautussarakkeeseen = **keskeytettiin**.

MUUT TÄYTTÖOHJEET

Palveluskoirakokeissa eri maastolajit merkitään samaan koepöytäkirjaan, sillä koekoodi ilmaisee koelajin.

Mikäli yksi lomake ei riitä merkitään ensimmäisen lomakkeen alareunaan montako sivua koepöytäkirja käsittää ja jatkolomakkeet numeroidaan oikeaan yläkulmaan seuraavasti (jos esim. lomakkeita on yhteensä 5 eli koepöytäkirja ja 4 jatkolomaketta):

toinen lomake	2/5
kolmas lomake	3/5
neljäs lomake	4/5
viides lomake	5/5

Näin voidaan Kennelliiton toimistossa olla varmoja siitä, että kaikki ko. koetta koskevat pöytäkirjat ovat tulleet perille.

MÄYRÄKOIRIEN AJOKOKEET (MÄÄJ)

148.22 lyhytkarvainen kääpiömäyräkoira

148.21 lyhytkarvainen kaniinimäyräkoira

148.23 lyhytkarvainen mäyräkoira

148.33 pitkäkarvainen mäyräkoira

148.31 pitkäkarvainen kaniinimäyräkoira

148.32 pitkäkarvainen kääpiömäyräkoira

148.12 karkeakarvainen kääpiömäyräkoira

148.11 karkeak. kaniinimäyräkoira

148.13 karkeakarvainen mäyräkoira

esim. MÄAJ-1 60,26 = Mäyräkoirien ajokokeen 1. palkinto 60,26 pistettä

MÄYRÄKOIRIEN SM-AJOKOE,

Voittajan kohdalle lisätään huomautussarakkeeseen M-vuosiluku.

Liite 4

Ajoajan pistetaulukko jänis

Ajoaika yht.	Ajoajan pisteet	Ajoaika yht.	Ajoajan pisteet	Ajoaika yht.	Ajoajan pisteet
1	0,44	31	13,78	61	27,11
2	0,89	32	14,22	62	27,56
3	1,33	33	14,67	63	28,00
4	1,78	34	15,11	64	28,44
5	2,22	35	15,56	65	28,89
6	2,67	36	16,00	66	29,33
7	3,11	37	16,44	67	29,78
8	3,56	38	16,89	68	30,22
9	4,00	39	17,33	69	30,67
10	4,44	40	17,78	70	31,11
11	4,89	41	18,22	71	31,56
12	5,33	42	18,67	72	32,00
13	5,78	43	19,11	73	32,44
14	6,22	44	19,56	74	32,89
15	6,67	45	20,00	75	33,33
16	7,11	46	20,44	76	33,78
17	7,56	47	20,89	77	34,22
18	8,00	48	21,33	78	34,67
19	8,44	49	21,78	79	35,11
20	8,89	50	22,22	80	35,56
21	9,33	51	22,67	81	36,00
22	9,78	52	23,11	82	36,44
23	10,22	53	23,56	83	36,89
24	10,67	54	24,00	84	37,33
25	11,11	55	24,44	85	37,78
26	11,56	56	24,89	86	38,22
27	12,00	57	25,33	87	38,67
28	12,44	58	25,78	88	39,11
29	12,89	59	26,22	89	39,56
30	13,33	60	26,67	90	40,00

Liite 5

Ajoajan pistetaulukko ketulle ja sallituille sorkkaeläimille

Ajoaika yht.	Ajoajan pisteet	Ajoaika yht.	Ajoajan pisteet	Ajoaika yht.	Ajoajan pisteet
1	0,33	41	13,67	81	27,00
2	0,67	42	14,00	82	27,33
3	1,00	43	14,33	83	27,67
4	1,33	44	14,67	84	28,00
5	1,67	45	15,00	85	28,33
6	2,00	46	15,33	86	28,67
7	2,33	47	15,67	87	29,00
8	2,67	48	16,00	88	29,33
9	3,00	49	16,33	89	29,67
10	3,33	50	16,67	90	30,00
11	3,67	51	17,00	91	30,33
12	4,00	52	17,33	92	30,67
13	4,33	53	17,67	93	31,00
14	4,67	54	18,00	94	31,33
15	5,00	55	18,33	95	31,67
16	5,33	56	18,67	96	32,00
17	5,67	57	19,00	97	32,33
18	6,00	58	19,33	98	32,67
19	6,33	59	19,67	99	33,00
20	6,67	60	20,00	100	33,33
21	7,00	61	20,33	101	33,67
22	7,33	62	20,67	102	34,00
23	7,67	63	21,00	103	34,33
24	8,00	64	21,33	104	34,67
25	8,33	65	21,67	105	35,00
26	8,67	66	22,00	106	35,33
27	9,00	67	22,33	107	35,67
28	9,33	68	22,67	108	36,00
29	9,67	69	23,00	109	36,33
30	10,00	70	23,33	110	36,67
31	10,33	71	23,67	111	37,00
32	10,67	72	24,00	112	37,33
33	11,00	73	24,33	113	37,67
34	11,33	74	24,67	114	38,00
35	11,67	75	25,00	115	38,33
36	12,00	76	25,33	116	38,67
37	12,33	77	25,67	117	39,00
38	13,67	78	26,00	118	39,33
39	13,00	79	26,33	119	39,67
40	13,33	80	26,67	120	40,00

Liite 6

Lukujen keskiarvotaulukko

Summa	Keskiarvo		Summa	Keskiarvo
1,00	0,50		15,50	7,75
1,50	0,75		16,00	8,00
2,00	1,00		16,50	8,25
2,50	1,25		17,00	8,50
3,00	1,50		17,50	8,75
3,50	1,75		18,00	9,00
4,00	2,00		18,50	9,25
4,50	2,25		19,00	9,50
5,00	2,50		19,50	9,75
5,50	2,75		20,00	10,00
6,00	3,00		20,50	10,25
6,50	3,25		21,00	10,50
7,00	3,50		21,50	10,75
7,50	3,75		22,00	11,00
8,00	4,00		22,50	11,25
8,50	4,25		23,00	11,50
9,00	4,50		23,50	11,75
9,50	4,75		24,00	12,00
10,00	5,00		24,50	12,25
10,50	5,25		25,00	12,50
11,00	5,50		25,50	12,75
11,50	5,75		26,00	13,00
12,00	6,00		26,50	13,25
12,50	6,25		27,00	13,50
13,00	6,50		27,50	13,75
13,50	6,75		28,00	14,00
14,00	7,00		28,50	14,25
14,50	7,25		29,00	14,50
15,00	7,50		29,50	14,75
			30,00	15,00

Liite 7

KENNELPIIRIT

Etelä-Hämeen kennelpiiri	01
Etelä-Pohjanmaan kennelpiiri	02
Kainuun kennelpiiri	03
Keski-Pohjanmaan kennelpiiri	04
Keski-Suomen kennelpiiri	05
Kymenläänin kennelpiiri	06
Lapin kennelpiiri	07
Varsinais-Suomen kennelpiiri	08
Pohjois-Hämeen kennelpiiri	09
Pohjois-Karjalan kennelpiiri	10
Pohjois-Pohjanmaan kennelpiiri	11
Pohjois-Savon kennelpiiri	12
Salpausselän kennelpiiri	13
Satakunnan kennelpiiri	14
Suur-Savon kennelpiiri	15
Uudenmaan kennelpiiri	16
Vasa kenneldistrikt-Vaasan kennelpiiri	17
Ålands kenneldistrikt	18
Helsingin Seudun kennelpiiri	19

MÄYRÄKOIRIEN AJOKOKEEN YLITUOMARIN TOIMINTAOHJE (Voimassa 1.8.2002 alkaen)

TOIMINTAOHJEEN SOVELTAMINEN, TARKOITUS JA YLLÄPITO

Tätä ohjetta sovelletaan mäyräkoirien ajokoesääntöjen 3 ja 5 kohdissa tarkoitetuissa kokeissa.

Tässä ohjeessa kuvataan menettelytavat Kennelliiton vahvistamissa mäyräkoirien ajokoe- ja yleisissä säännöissä sekä ohjeissa ylituomareille asetettujen keskeisimpien tehtävien, vastuiden ja valtuuksien soveltamiseksi.

Tämän ohjeen ylläpidosta vastaa SML-FTK.

Mäyräkoirien ajokokeen ylituomarin on oltava Kennelliiton ja SML-FTK:n jäsen, jonka Kennelliitto on valtuuttanut mäyräkoirien ajokokeiden ylituomariksi.

Pitääkseen arvosteluoikeutensa voimassa ylituomarin on toimittava ylituomaritehtävissä vähintään yhden (1) kerran kahdessa (2) vuodessa ja osallistuttava vähintään joka toiseen jatkokoulutustilaisuuteen.

Ylituomarin tehtävä on valvoa, että kokeessa noudatetaan Kennelliiton vahvistamia määräkoirien ajokokeiden sääntöjä ja huolehtia, että arvostelu suoritetaan mahdollisimman yhdenmukaisesti ja oikein.

TOIMENPITEET ENNEN KOETTA

Ylituomarin on varmistauduttava siitä, että koirat on ilmoitettu kokeeseen sääntöjen mukaisesti.

Valmistauduttava pitämään kokeen aluksi ylituomarin puhuttelu.

Puhuttelun kesto enintään

20 minuuttia. Puhuttelussa on huomioitava koulutukselliset näkökohdat.

Ylituomaripuhuttelu on pidettävä myös monipäiväisessä kokeessa ennen kokeen alkua.

Tarkistettava ennen kokeen alkua yhdessä koetoimitsijan kanssa koirien rokotustodistukset ja tunnistusmerkinnät tuomareiden sekä tuomareiden arvosteluoikeudet.

Vahvistaa palkintotuomareiden sijoittelun koemaastoihin ja nimeää ryhmien johtajat.

Kokeen siirtämisestä tai peruttamisesta noudatetaan Kennelliiton ohjeita.

TOIMENPITEET KOKEEN AIKANA

Ylituomarin on valvottava, että arvonta suoritetaan puolueettomasti. Monipäiväisen kokeen arvonta samassa arvontatilaisuudessa ennen kokeen alkua. Varmistettava arvonnän tulos mahdollisten jääviyksien osalta.

Kokeen ylituomarin ei tule toimia kokeen sihteerinä tai palkintotuomarina muuta kuin pakottavissa tapauksissa.

Ylituomarin on määrättävä koirien irtilaskuaika.

Ylituomarin on seurattava maastoissa koirien suorituksia ja arvostelua pyrkien yhteyteen mahdollisimman monen tuomariryhmän kanssa.

Ylituomari ottaa vastaan palkintotuomareiden koeselostukset, tarkistaa arvostelukortit ja vahvistaa tapahtuneen arvostelun ja palkintosijan, mikäli mahdollista koiran ohjaajan läsnä ollessa.

Ylituomarin tulee muuttaa palkintotuomarien arvostelua siinä tapauksessa, että hän itse koiran toimintaa seurattuaan tai palkintotuomarien selostukset kuultuaan on vakuuttunut siitä, että arvostelu ei ole oikeassa suhteessa koiran suoritukseen.

Ylituomarin tulee tarkistaa, että sihteeri tekee koirakohtaisiin pöytäkirjoihin kaikki merkinnät ja laskelmat oikein. Kaikki koeerät on merkittävä koirakohtaisiin pöytäkirjoihin.

Ennen tulosten julkistamista ylituomari tarkastaa tulokset ja varmentaa pöytäkirjat nimikirjoituksellaan (koepöytäkirjaan ylituomarinumero). Ylituomari huolehtii, että koiranohjaajalle annetaan hänelle kuuluva kappale koirakohtaisesta pöytäkirjasta.

Ylituomari päättää kokeen pitämällä loppupuheenvuoron, jossa kertoo havainnoistaan kokeen aikana ja julkistaa kokeen tulokset.

Ylituomarin on pyrittävä selvittämään mahdolliset erimielisyydet kokeen aikana Kennelliiton ohjeiden mukaisesti.

KOETOIMIKUNNAN TOIMINTAOHJE Voimassa 01.08.2002
alkaen.

Toimintaohjeen soveltamisala, tarkoitus ja ylläpito

Tätä ohjetta sovelletaan määräkoirien ajokokeissa.

Tässä ohjeessa kuvataan menettelytavat Kennelliiton vahvistamissa ajokoe – ja yleisissä säännöissä sekä ohjeissa koetoimikunnalle asetettujen keskeisimpien tehtävien vastuiden ja valtuuksien soveltamiseksi.

Tämän ohjeen ylläpidosta vastaa SML-FTK.

Koetoimikunta

Kokoonpano :

puheenjohtaja eli koepäällikkö
jahtivouti, samalla varapuheenjohtaja
koetoimitsija, sihteeri ja rahastonhoitaja
huoltopäällikkö

Kokeiden suuruudesta ja paikallisista olosuhteista riippuen voidaan tehtäviä jakaa useammille, esim:

rahastonhoitaja	kuljetuspäällikkö
majoituspäällikkö	muonituspäällikkö

Toimenpiteet ennen koetta

1. Koetoimikunnan muodostaminen
2. Koeanomuksen laadinta
  - koelaji: yleinen vai rajoitettu?
3. Tarvikkeiden tilaaminen
  - arvostelukortit
  - koirakohtaiset pöytäkirjat
  - koepöytäkirjat (ATK 3 ja ATK 4)
  - koesäännöt
  - kartat
4. Kokeesta tiedottaminen
5. Koetoimikunnan alustava kokous
  - maastojen varaaminen
  - tuomarien varaaminen
  - ylituomari ja hänen varamiehensä
  - sopivan keskuspaikan varaaminen
  - osanottomaksun määrääminen
  - palkintojen hankinta
  - kiertopalkinnot
  - lahjoitukset
  - lehti-ilmoitukset
  - pyyntö olla häiritsemättä koetta
  - kokoontumisajan määrääminen keskuspaikkaan (koetoimikunta, osanottajat ja tuomarit)
6. Ilmoittautumisten vastaanotto
  - aikaisintaan 1 kk viimeistään 5 pv ennen koetta
  - osanottomaksu seuraa ilmoittautumista
  - ilmoitus osanottajille kokeeseen pääsystä
  - ilmoittautumisajan päätyttyä yhteys ylituomariin

7. Tuomarien varmentaminen
  - 2-3 varamiestä
8. Taulukkojen valmistaminen
  - koe- ja tulostaulu
9. Täytetään henkilötietojen osalta koirakohtaiset pöytäkirjat
10. Koetoimikunnan lopullinen kokous (tavallisesti keskuspaikalla ennen kokeen alkua)
  - todetaan osanottajat
  - määrätään lopullisesti käytettävät koemaastot ja varamaastot
  - sijoitetaan alustavasti tuomarit maastoihin ylituomarin kanssa
  - tarkistettava pätevyys, otettava myös huomioon maaston tuntemus ja tuomarien kyky liikkua tarvittaessa nopeastikin maastossa
  - todetaan majoitus- ja muonitusjärjestelyt
  - tarkastetaan koirien rokotustodistukset ja TM-merkinnät
  - selvitetään ylituomarille paikalliset olosuhteet, tiekysymykset jne

Toimenpiteet kokeen aikana

1. Kokeen avaaminen
2. Ylituomarin puhuttelu
  - saa kestää enintään 20 min.
3. Määrätään irtilaskuaika
4. Maastojen selostus ja koirien arpominen
  - kartan avulla selvitetään koemaastot, siirtymismatkat, vaaralliset tiet ja talvella virtapaikat jne.
  - arpomisen yhteydessä tarkistetaan kunkin maaston tuomarit ja mahdolliset jääviydet
  - annetaan tuomareille arvostelukortit (myös ylimääräinen)

5. Ylituomarin kuljetus ja opastus maastoissa
  - ryhmille ei saa etukäteen ilmoittaa ylituomarin tulosta, vaan ylituomari tarkkailee toimintaa useassa maastossa yksinään ja tekee havainnoistaan merkinnät omaan arvostelukorttiinsa.
6. Koirakohtaisen pöytäkirjan täyttö ja tulosten laskeminen ja tarkastaminen
7. Palkintojen järjestäminen
8. Koepöytäkirjan täyttäminen (Lomake ATK3 ja ATK4) 3 kpl:na
9. Koiranomistajalle tulevan koirakohtaisen pöytäkirjan osan jakaminen koiranomistajille ennen palkintojen jakoa.
10. Tulosten julkistaminen ja palkintojen jako.

5 Toimenpiteet kokeen jälkeen

1. Tulosten toimittaminen lehdistölle ja rotujärjestön nettisivuille
2. Tulosten lähettäminen piirin pöytäkirjantarkastajalle 7 vrk:n kuluessa
3. Kokeen tilinpäätös.

KOIRANOHAJAJAN TOIMINTAOHJE

Koiranohjaajana metsästyskokeessa voi toimia henkilö, joka omaa riittävän hyvän fyysisen kunnon.

Koiranohjaaja on kokeen aikana koiran virallinen edustaja riippumatta koiran omistussuhteista.

Koiralla tulee olla sama ohjaaja koko koepäivän.

Koiran ilmoittaminen kokeeseen on tehtävä säännöissä mainittuna ilmoittautumisaikana. Ilmoittautuminen on tehtävä kirjallisesti ilmoittautumismaksuineen ellei kokeen järjestäjän kanssa ole muuta sovittu.

Nimeä ilmoittautumisen yhteydessä palkintotuomarit, mikäli koetoimikunnan kanssa ei ole muuta sovittu.

Koetoimikunta ilmoittaa koiran omistajalle koiran pääsystä kokeeseen, kokoontumispaikan ajo-ohjeineen sekä mahdolliset ruokailu- ja majoitusmahdollisuudet.

Saavu ajoissa koepaikalle, esitä koetoimikunnalle koiran rekisterikirja, rokotustodistukset ja muut vaaditut asiakirjat.

Seuraa tarkoin ylituomaripuhuttelua, koska tässä tilaisuudessa saadaan toimintaohjeet kokeen ajaksi.

Koiranohjaajan tulee tarkoin noudattaa niitä ohjeita, joita

ylituomaripuhuttelussa on annettu sekä koesuorituksen aikana palkintotuomareiden antamia ohjeita.

Esitä palkintotuomareille toivomuksesi irtilaskupaikasta ja kulkusuunnasta. Muista, että laskettaessa koira hakemaan suoraan yöjäljelle, se ei voi saada hyvää hakunumeroa.

Anna palkintotuomarien suorittaa arvostelu häiritsemättä sitä liiallisilla toivomuksillasi. Älä turhaan selvittele koirasi aikaisempia ansioita ja koemenestystä.

Palkintotuomarit esittävät sinulle arvostelukorttinsa koiran koesuorituksen päätyttyä.

Muista, että saat kytkeä koirasi vain palkintotuomarin luvalla, keskeyttäessäsi kokeen tai koiran joutuessa erityiseen vaaratilanteeseen.

Mikäli keskeytät kokeen, koiran ominaisuudet arvostellaan keskeyttämisilmoitukseesi saakka. Keskeyttämisilmoituksen tekemisestä teet päätöksen yksin sinä.

Kuljeta palkintotuomariryhmä kohtuullisen ajan kuluessa keskuspaikalle koiran koetteluun päätyttyä, vaikka koira ei saataisikaan kytketyksi.

Ole läsnä, kun palkintotuomariryhmä luovuttaa maastokortit ylituomarille.

Ylituomarin hyväksymästä sääntöjen mukaisesta

loppuarvostelusta ei voi valittaa. Muista syistä syntyneet erimielisyydet on viipymättä ilmoitettava ylituomarille. Mikäli et tyydy ylituomarin ja koetoimikunnan tekemään päätökseen, antaa ylituomari ohjeet muutoksenhakumenettelystä.

Kun olet saanut kappaleesi koirakohtaisesta pöytäkirjasta, tarkista se huolellisesti. Jos havaitset siinä virheitä, ota yhteys ylituomariin ennen tulosten julkistamista.

Osallistu kokeen päätöstilaisuuteen.

Käyttäydy kokeessa tuomariryhmää, opasta, toisia koiranomistajia/-ohjaajia ja kaikkia muitakin läsnäolijoita kohtaan siten, kuin toivoisit heidän käyttäytyvän sinua kohtaan.

MÄYRÄKOIRIEN SM-AJOKOKEIDEN JÄRJESTÄMISOHJE

Hyväksytty Suomen Kennelliitossa 8.5.2002 voimassa 1.8.2002 alkaen

TARKOITUS

Kokeen tarkoitus on edistää ajavien mäyräkoirien koulutusta, lisätä ja laajentaa rotukohtaisesti harrastajien määrää sekä tehdä tunnetuksi mäyräkoirien käyttöä ajavana koirana.

KOKEEN JÄRJESTÄMINEN

Mäyräkoirien SM-ajokokeessa noudatetaan Kennelliiton vahvistamia Mäyräkoirien ajokokeiden sääntöjä.

Kokeen järjestämisestä vastaavat mäyräkoirakerhot lohkoittain seuraavasti:

Länsi 2002, Etelä 2003, Pohja 2004, Itä 2005, Ahvenanmaa 2006 jatkuen vuorovuosina. Lohkojakona käytetään kotimaisten rotujen lohkojakoa lisättynä Ahvenanmaa omana lohkonaan. SML-FTK anoo kokeen Kennelliitolta määräaikaismoituuksia noudattaen.

Koe järjestetään olosuhteiden niin salliessa marraskuun toisena viikonloppuna.

Koe järjestetään yksipäiväisenä ja kaikki koirat aloittavat kokeen aamulla.

SML-FTK nimeää kokeen ylituomarin.

Lohkosta nimetään kaksi palkintotuomaria / osallistuva koira. Palkintotuomareiden

tulee olla kokeneita mäyräkoirien ajokokeiden tuomareita.
Koetoimikunta hyväksyy kokeen palkintotuomarit.

SML-FTK nimeää edustajan ajotoimikunnasta koetoimikuntaan.

KOKEEN TALOUS

Kokeen taloudesta on vastuussa SML-FTK ja järjestävä yhdistys.

Järjestävä yhdistys tekee kirjallisesti kokeen talousarvion ja selvityksen koejärjestelyistä SML-FTK:lle elokuun loppuun mennessä.

KOIRIEN VALINTA KOKEESEEN

Lohkoista nimetään SM-kokeeseen kaksi (2) koiraa ja varakoira. Edellisen vuoden voittaja saa ilmoittauduttuaan osallistua kokeeseen. Kaikkien nimettyjen koirien tulee olla saavuttanut vähintään yksi koemuodon korkein palkintosija mäyräkoirien ajokokeissa.

Koirien nimeäminen tapahtuu SML-FTK:n määräämällä tavalla.

Kokeen voittaja saa lisätä nimensä eteen AM-vuosiluku tittelin. Titteli voidaan lisätä mikäli voittajakoiran tulos oikeuttaa palkintosijaan.

SM-kokeeseen on osallistuttava vähintään kuusi asianmukaisesti palkittua koiraa, jotta voittajakoiralle voidaan myöntää virallinen rekisterikirjaan merkittävä titteli.

MUUTOKSET NÄIHIN OHJEISIIN

Näitä ohjeita koskevat muutokset vahvistaa SML-FTK:n esityksestä Kennelliitto.

